СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“
ИНОВАТИВНО УЧИЛИЩЕ
град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СУ ”ОТЕЦ ПАИСИЙ” - ГР. САМОКОВ ЗА ПЕРИОДА 2023/2027 г.

АКТУАЛИЗИРАНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 11 – 6/15.09.2026 г. НА ДИРЕКТОРА НА СУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ” - ГР. САМОКОВ, ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЕ № 2 ОТ ЗАСЕДАНИЕ № 13/10.09.2026 г. НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ НА УЧИЛИЩЕТО

УТВЪРДЕНА ОТ:
ЛИЛЯНА МИНКОВА,
ДИРЕКТОР, СУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ”
ГР. САМОКОВ

Стратегията за развитие на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков се основава на принципите и насоките на ЗПУО, приоритетите на МОН и РУО София област и спецификите на училището, в качеството му на общинско иновативно средно училище с целодневна организация на учебния ден за учениците от основна образователна степен и едносменен режим на организация на образователния процес.

Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на ЗПУО, съобразена с Националните стратегии и програми за развитие СПУО, проектите и програмите за развитието на образованието в Община Самоков. Тя е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна към по-високи резултати от образователната дейност в нашето училище, към модернизиране на образованието, към още по-стриктно съблюдаване на правата на децата и възпитаването им в духа на националните и моралните ценности.

В стратегията водещи са училищните приоритети за развитие на функционалната грамотност на учениците, чрез формиране на уменията на XXI век и позитивната учебна среда, произтичащи от Конвенцията за правата на детето, Закона за закрила на детето, Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030 г.), Националната стратегия на Министерството на образованието науката за въвеждане на информационните и комуникационните технологии в българските училища, Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри, координационни механизми и други нормативни национални и международни документи, засягащи функционирането на ситемата на предучилищното и училищно образование.

I. Визия на училището:

В унисон с посочените документи в нашето училище поставяме в центъра на образователния процес детето с неговите заложби, интереси и потребности и развиваме уменията на 21 век. Образът на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков, който колективът и учениците се стремят да изградят, е на силно конкурентноспособно училище, което да предостави на учениците пълноценни условия за образователни дейности в непрекъснато обновяваща се материална база, със съвременни технологични средства и интерактивни методи на преподаване. Нашето средно училище формира у обучаемите национални и общочовешки

добродетели при подготовката им за реализация в обществото. Формира знания и личностни умения у учениците за активно взамодействие със социалната среда, за толерантност и уважение към гражданските права и отговорности. Нашият непрекъснат стремеж за противодействие срещу проявите на агресивност и различните видове тормоз водим чрез възпитаване в добродетели и чрез проява на добродетели. В училищният ни живот са вплетени активно гражданското, здравното и интеркултурното образование. Колективът на училището ни е ЕКИП от високо отговорни личности, прилагащи творческо и критично мислене в дигитална учебна среда.

II. Мисия на СУ „Отец Паисий” гр. Самоков:

1. Училищните образователни дейности на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков спомагат за възпитание и обучение в духа на демократическите ценности и свързване на учебната работа с изискванията на гражданското общество, адекватно ориентиране и толерантност в динамично променящия се свят и изграждане на отговорно поведение и участие в училищния и обществения живот.
2. Усвояването и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби е ежедневие в нашето училище. Формирането на личности с висока интелектуална подготовка и култура, с изразено гражданско съзнание и поведение правят учениците ни способни на ефективна обществена реализация. Ето защо адекватното на обществените потребности кариерно ориентиране е основна част от нашата мисия
3. Формирането на умението за придобиване и критично използване на информация чрез съвременните информационни и комуникационни технологии ни прави адекватни и гъвкави спрямо бързо развиващите се тенденции на образователния пазар и пазара на труда.
4. В партньорство с ВУЗ, с НПО и особено с Фондация „Заедно в час” предлаганото образование е „качественото за всяко дете”.
5. Развиването на новите „меки” умения на 21 век чрез прилагане на иновативни подходи в преподаването и ученето прави училището ни все по–желана територия за ученика.
6. Колектива на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

6. 1. Повишаване качеството на образователните услуги;

6. 2. Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика чрез различни училищни програми;

6. 3. Изграждане на позитивен организационен климат;

6. 4. Утвърждаване на позитивна дисциплина;

6. 5. Развитие и мотивация на училищната общност чрез разнообразни извънкласни дейности и ритуализация на училищния живот.

III. Цели на стратегията - Осигуряване на оптимални условия за изпълнение на мисията на училището чрез утвърждаване на неговата визия.

1. Стратегическите цели:

- **Качество на образованието и мерки за неговото повишаване**:
  - анализ на състоянието на училището и външната среда:

УЧЕНИЦИ Прием в училището - начин, сравнение с предходни години и очаквания за следващите; Брой ученици - общо, по пол, по класове и паралелки; Пътуващи ученици; Отпаднали; Преместени в други училища и причините за това; Санкционирани; Повтарящи; Невладеещи в достатъчна степен българския език; Деца със СОП	
СИЛНИ СТРАНИ Успешно осъществен държавен план прием в съответствие между планирания и реализирания прием; Прием в профилирани паралелки в VIII клас – едната е с интензивно изучаване на немски език; Баланс в пълняемостта на паралелките в гимназиален етап и разширяване на възможностите за профилирани и професионални паралелки; Утвърждаване на училището, като иновативно и средищно - пътуващи ученици се извозват с училищен автобус и заети в ЦОУД; Малък брой отпаднали ученици; Движението на учениците е по семейни причини, смяна на местоживеене и /или напускане на страната; Интегриране и приобщаване на ученици със СОП, от уязвими групи (вкл. роми, на търсещи или получили международна закрила) и мигранти; Ученици със СОП; Обхванат голям брой ученици в целодневна организация на учебния процес от I - VII клас; Малък брой повтарящи ученици; Нисък процент на учениците, невладеещи добре български език; Разнообразни форми на обучение: - индивидуална: по здравословни причини; - комбинирана форма на обучение;	**СЛАБИ СТРАНИ** Увеличаване на процента на ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини; Прояви на неприемлива дисциплина на някои ученици по време на учебни занятия; Насочване на ученици с по-висока образователна потребност към профилираните паралелки; Нарастващ % на учениците в риск според ЗЗД и учениците в риск от отпадане, особено в гимназиален етап; Намалява процентът на заинтересованите и активни родители; Недостатъчно привличане на ученици от VII клас на ОУ „Митр. Авкс. Велешки”, ОУ „Хр. Максимов” и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” за участие в държавен план прием.

- самостоятелна форма на обучение; Кабелна Internet мрежа – административен корпус, компютърни зали, STEM център с 6 функционални зали; Разнообразни и многобройни спортни прояви; Изяви на учениците по различни интереси; Популяризиране на специфични за региона празници и ритуали. Висока успеваемост при прием във ВУЗ; Устойчив интерес на ученици и родители към паралелките с профил „Софтуерни и хардуерни науки“ и профил „Предприемачески“ и проучване за нови профили, които да се предложат; Ефективно ученическо самоуправление; Увеличаване броя на учениците в профилираните паралелки от гимназиален етап, както и в паралелките от начален и прогимназиален етап.	
КАДРОВИ РЕСУРСИ Учители – пол, възраст, образование, квалификация, специалности, незаети щатове; Наличие на педагогически съветник/психолог, учители ЦДО; Служители; Квалификационни дейности	
СИЛНИ СТРАНИ Висока квалификация на учителския състав и наличие на желание за работа; Добра мотивираност за използване на съвременни интерактивни технологии и изготвяне на ефективни критерии за оценяване; Постъпване на млади педагогически специалисти и осигуряване на наставничество; Обособени ПУО-та в различните етапи на образование за споделяне на добри практики и осъществяване на професионална подкрепа; Наличие на педагогически съветник, ресурсен учител, психолог, логопед и помощник на учителя в училището по установени графици за тяхната работа; Утвърден училищен план за квалификация на педагогическите кадри, вкл. и вътрешноучилищна квалификация;	**СЛАБИ СТРАНИ** Колективът е феминизиран.

Екипност в работата на ръководството и учителите. Квалифицирани преподаватели по дефицитни дисциплини, като информатика и информационни технологии, английски език. Сформирани групи за ЦДО, обхващащи ученици от начален и прогимназиялен етап; Вътрешнометодичен обмен на опит; Включване в програми и тренинги за провеждане на целенасочена и активна политика за непрекъснато усъвършенстване на процесите за предоставяне на образователната услуга в съответствие с нарастващите изисквания; Въвеждане на професионалното портфолио на педагогическия специалист; Участия в НП „Квалификация“; Осигуряване на висок процент на заместване на отсъстващи учители.	
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС Училищен учебен план; Резултати от изпити - приемни, конкурсни, зрелостни, поправителни, за промяна на оценка, приравнителни, от самостоятелна и индивидуална форма на обучение; Резултати от състезания и конкурси на общинско, областно или национално равнище; Среден годишен успех на училището; Реализация на учениците след завършване на образователен етап или степен; Неизвинени отсъствия от учебни занятия; Работа за личностно развитие на ученика - духовно, морално, обществено, професионално	
СИЛНИ СТРАНИ Училищни учебни планове - отговарящи на профила на училището, желанията на учениците и възможностите на институцията; Въвеждане на разширено изучаване на математика, и ИТ и природни науки в паралелките от V клас; Преподаване на предмета „Добродетели“ в дейностите по занимания по интереси в ЦОУД в класовете от II до VII; Въвеждане и на иновативен предмет „Умения за бъдещето в класовете от II до X; Престижни постижения и успешни класации в	**СЛАБИ СТРАНИ** Висок процент отсъствия по уважителни и неуважителни причини; Устойчива тенденция за натрупване до 5 отсъствия от учениците по неуважителни причини; Недостатъчно уважително отношение от учениците към учителите, особено към тези, които не им преподават; Увеличаване на броя на учениците, чийто майчин език не е български. Увеличаване на броя на учениците със слаба мотивация за учене, понижен

международни, национални, регионални и общински конкурси, олимпиади, състезания; Среден годишен успех на училището: много добър – постоянна величина. Много добра реализация във ВУЗ след завършено средно образование; *Акцентът в работата и отношението на учителите към личностното формиране на учениците – отличителна характеристика на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков. Развитие на социално-емоционалните компетентности на учениците чрез целенасочено формиране на умения за самопознание, саморегулация, емпатия, ефективно общуване, сътрудничество и отговорно вземане на решения. Прилагане на педагогически подходи, които насърчават емоционалната интелигентност, позитивните взаимоотношения и конструктивното разрешаване на конфликти.* За ученици със СОП, се намират съответните на потребностите им форма на обучение – дневна с ИУП, комбинирана и индивидуална. Прилагане на модели, съчетаващи присъствено обучение с ефективни форми на обучение от разстояние чрез платформата MS Teams и готовност за преминаване в ОРЕС; Качествено провеждане на обучението от разстояние в електронна среда; Високи (на зонално и национално ниво) спортни постижения на ученически игри. Много добро представяне на ДЗИ и на НВО в IV и VII клас. Спечелена международна награда на херцога на Единбург; Учреден е клуб на МБЧК „Червен феникс“ от ученици от училището като поделение на Младежкия български червен кръст – София област. СУ „Отец Паисий“ - гр. Самоков е в сътрудничество с:	интерес към художествената литература и към четенето изобщо, забелязва се обща тенденция за увеличаване на ученици с по-слаба четивна, математическа и функционална грамотност.

- ЮЗУ „Неофит Рилски” - гр. Благоевград, - Американски университет, гр. Благоевград, - ВУЗФ, гр. София, - БАН – катедра българистика, - РУО София – регион, - Международно висше бизнес училище гр. София, - Исторически музей, гр. Самоков; - Национален музей на образованието в гр. Габрово; - Заедно в час; - Уча се; - НССБ (Национално сдружение на спедиторите в България); - Нимеро. Участие в: **- Проекти:** Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“; ОП НОИР - BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“; „Дигитални компетенции, включване и растеж за бъдещите поколения“ „DIG4Future – Digital competencies, Inclusion and Growth for Future generations“; Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“; ОП НОИР - BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“; ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЕКТ 1 „STEM ЦЕНТРОВЕ И ИНОВАЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО“, процедура "Училищна STEM среда; Съвместен проект на СБУ по Еразъм + „Зелени училища“. **- Национални програми:** НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“; НП „Иновации в действие“; НП „Отново заедно“; НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и	

достъпна образователна среда“; НП „Заедно в изкуствата и в спорта“; НП „Без свободен час“, Модул 1. „Без свободен час в училище“; НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“; Национална програма „България – образователни маршрути“, модул "Образователни маршрути"; Национална програма „Заедно за всяко дете” Модул 2 - "Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст"; НП „Ученически олимпиади и състезания“, Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантливи ученици за участие в ученическите олимпиади“; НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“; НП „Бизнесът преподава“. - **Национална инициатива:** Националната инициатива „Управляваме училището с ученическо самоуправление“.	

УЧЕБНО - ТЕХНИЧЕСКА И МАТЕРИАЛНА БАЗА

Сграда, стаи, кабинети, УТС, задължителна документация, работилници и др.

СИЛНИ СТРАНИ	**СЛАБИ СТРАНИ**
Осигуреност със задължителна документация; Наличие на информационни програмни продукти; Интерактивна дъска. Привлекателна учебна среда. Създадени условия за целодневна организация на учебния процес. Училището разполага с хуманитарен кабинет; кабинети за дейности по интереси; ресурсен кабинет, кабинет на психолог/логопед, оборудвани по проект; учителски кабинет; физкултурен салон; открита спортна база; ученически стол, в който се осъществява обедно хранене; училищна лафка – закусвалня; училищен автобус; зони за отдих на открито;	Базата по физическо възпитание и спорт е недостатъчна предвид потребностите на училището - възстановяване на двете волейболни игрища в двора на училището; възстановяване на трапът за скок на дължина; обособяване на зала за тенис на маса; изграждане на футболно игрище; Не са достатъчни наличните УТС и дидактически материали; Поддържането на сградата и средата е непосилно само за училищното ръководство – необходима е по – сериозна финансова намеса от

осигурен е свободен достъп на ученици и учители в компютърните кабинети в свободно от учебни занятия време, използват се електронни учебници и помагала. Функциониране на библиотека; Осигурен е съвременен, интерактивен софтуер. Наличие на компютърни зали; Училището е газифицирано; Наличие на проектори или интерактивни дъски във всички класни стаи на начален етап и кабинети по предмети; Монтирани въздухопречистватели в повечето класни стаи и в учителската стая; Направен е ремонт на всички класни стаи. Направен е цялостен ремонт на санитарните помещения на всички етажи в двата корпуса; Реализиране на ОП „Развитие на човешките ресурси”, модул – Подкрепа на целодневното обучение; Реализиране на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ - модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природните науки“ и модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“; Реализиране на НП „Равен достъп до училищно образование в условия на кризи“; Реализиране на Проект на ПУДООС на Министерство на околната среда и водите по НП „За чиста околна среда 2021“; Прилагане на дигитална класна стая; Реализиране на НП „ИКТ в образованието“ – внедряване на електронен дневник.	общинското ръководство; Недостатъчна съвременна прожекционна и мултимедийна апаратура; Слабо изградена интерактивна учебна среда в коридорите на училището – кътове на уменията и добродетелите, умни коридори; Недостатъчно популяризирана кутия за мнения и предложения за мнения на ученици, родители и др. Големи общи площи, амортизирана дограма; Подобряване на училищния двор.
ФИНАНСИРАНЕ Начин на финансиране, участие в програми за финансиране, дарения, възможности за реализиране на допълнителни приходи	
СИЛНИ СТРАНИ Редовно финансиране от ПРБК на дължимите средства на училището от фунция „Образование” за делегирания бюджет на СУ „Отец Паисий” гр. Самоков.	**СЛАБИ СТРАНИ** Средства от дарения са недостатъчни. Липса на финансови приходи от УН. Финансовото осигуряване за осъвременяване на образователната

Използване на целевите средства по проекти и програми по предназначение. Реализиране на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ - модул „Културни институции като образователна среда“ и модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“. Реализиране на НП „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия“. Максимално се използват възможностите за финансиране от участие в проекти и особено за финансиране на извънкласни дейности, заместване и изплащане на обезщетения; Използват се приходи от вторични суровини и наеми, от дарения и благотворителни базари. Актуализация на СФУК; Навременна събираемост на средствата от наеми за училището. 30% от бюджета се използва за покриване на нуждите за издръжка на училището и осъвременяване на образователната среда. Изпълняват се договореностите на КТД за СПУО. ОРЗ са по-високи от средните учителски заплати за гр. Самоков.	среда е недостатъчно.
ВЪНШНИ ФАКТОРИ Семейна среда, работа с родители, Училищно настоятелство, Обществен съвет, връзки с неправителствени организации, взаимодействие с институциите и други училища	
СИЛНИ СТРАНИ За болшинството ученици от СУ „Отец Паисий” гр. Самоков съществува благоприятна семейна среда, съществен фактор за реализиране на качествен образователен процес; Активна работа с родители в начален и прогимназиален етап; Добре функциониращ Обществен съвет; Отлично взаимодействие с местни институции – особено МКБППМН, ДА „ЗД” „ХЪБ - А”, Младежки дом гр. Самоков, Общинска	**СЛАБИ СТРАНИ** Недостатъчна събираемост на средства за подобряване състоянието на МТБ на училището от УН; Недостатъчни съвместни дейности с ученици от други училища за провеждане на общи мероприятия; Недостатъчна инициативност от страна на родителите за участие във вътрешно - училищния живот; Недостатъчна заинтересованост и неосъществяване на навременна обратна

библиотека и Община Самоков, РУ на МВР гр. Самоков, Районна служба ПБЗН; Организиране и провеждане на тематични седмици, кръгли маси, събеседвания с учители, родители и общественици, срещи с публични личности; Организиране и провеждане на деня/седмицата на бащата; Добри контакти с НПО по актуални теми и проблеми – особено с Фондация „Заедно в час” и Фондация „Благотворител“, Фондация „Бъдители” и „ХЪБ – А” за ученическо самоуправление, НО „Джуниър Адчийвмънт“; Отлични контакти с работодателски организации и местни фирми; Участие в инициативите по възстановяване на съществувалата преди години часовникова кула в центъра на град Самоков. Издигане на имиджа на училището.	връзка от страна на родителите.

- сформиране на екипи;
- методическа подкрепа;
- споделяне на успешно реализираните добри практики в професионалната общност и тяхното популяризиране;
- определяне на необходимостта и вида на подкрепа на отделния ученик:

- диагностика на индивидуалния напредък на всеки ученик: чрез контролни, писмени работи и изпитвания, наблюдение на текущата работа на ученика;

- използване на разработения от ПУ „Паисий Хилендарски“ по проект „Подкрепа за успех“ инструментариум, позволяващ преценка на евентуални пропуски и обучителни затруднения;

- обратна връзка, правилно и спокойно комуникиране, пълноценно взаимодействие в условия на сътрудничество с ученици и с родители за дефицитите и необходимостта от подкрепа, позитивен организационен климат;

- дейности за обща и допълнителна подкрепа за преодоляване на дефицитите и затрудненията:

- правилно определяне на причините за натрупаните дефицити;

- дейности за обща подкрепа – Глава втора от Наредба за приобщаващото образование; проектно – базирано обучение, работа в екип, прилагане на компетентностен подход (https://www.mon.bg/bg/100770);

- дейности за допълнителна подкрепа – Глава четвърта от Наредба за приобщаващото образование;

- мерки за повишаване на качеството на образователния процес: те са приложими във връзка с изпълнението на ДОС и ЗПУО и са в няколко насоки:

- за овладяването и прилагането на книжовните норми от учениците, които са обект на проверка и оценка на учителя, се осигуряват и *допълнителни условия* по чл. 4, ал. 3 и чл.10 от Наредба № 6 за усвояване на българския книжовен език като част от *общата подкрепа* за повишаване на резултатите от обучението по учебните предмети;
- допълнителното обучение по български език и литература като част от общата подкрепа за придобиване на очакваните резултати, се провежда чрез допълнителни часове извън училищния учебен план по време на учебни занятия и/или по време на лятната ваканция, съобразно потребностите на всеки ученик;
- повишаването на грамотността на учениците е в пряка връзка с целите на Наредбата за приобщаващо образование. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на учениците в: допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; консултации по учебни предметим допълнителни консултации;
- използване на подходящи и разнообразни методи, подходи, техники и технологии на преподаване;
- прилагане на индивидуализиран подход;
- прилагане на разнообразни форми за оценяване и развитие на умения за самооценка у учениците;
- развитие на умения за работа в екип.

- **Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците –** насоченост на обучението към формиране и усвояване на умения за разбиране и отговорно поведение в обществото.

Възпитаване у младите хора на чест, достойнство, дисциплина и дълг към родината. Развиване на идеята за национална идентичност, като се наблегне на духовните, материални, интелектуални и емоционални черти на българското общество, обхващащи изкуството и литературата, начина на живот, формите на съжителство, ценностна система, традициите и вярванията.

Стимулиране на учениците да са активни участници в процеса на идентифициране на националните устои.

Анализиране на историята на България обективно в контекста на световните процеси, като се отчетат както епизодите за гордост, така и грешките. Опознаване на различни етноси, живеещи в България, с особеностите на техния бит, култура и вярвания с цел изграждане на толерантно отношение към „другия“.

Съблюдаване за зачитането на достойнството на всяка една личност в многообразието от различия в етнически, религиозен, политически, социален, физически статус или в процеса на идентификация.

Запознаване с дейността на държавните институции в България: Парламент, Министерски съвет, Съдебна система, Президентство.

- **Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности**. Реализиране на държавната политика по отношение на физическата култура и спорта посредством:

- подобряване качеството на преподаване, особено по баскетбол, гимнастика, бадминтон, тенис на маса и шах в учебните часове по физическо възпитание и спорт и на организираната извънучилищната и извънкласна спортна дейност;
- класиране на все по – предни места на общински, регионални, зонални и национални кръгове на ученически игри, особено в спортовете баскетбол волейбол и лека атлетика;
- създаване на спортен календар за ползване на училищни спортни обекти и съоръжения;
- популяризиране и участие в общинските, областните и националните форми за масовизиране на физическата култура и туристическата дейност;
- сформиране на групи от ученици за реализиране на дейности по БДП и гражданска мобилност;
- формиране на групи за рехабилитация на гръбначните изкривявания и първа долекарска помощ със съдействието на училищната медицинска сестра и Училищното настоятелство.

- **Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование** – разработване и разглеждане на теми, с цел повишаване на общото ниво на учениците:

ТЕМА	I – IV клас	V – VII клас	VIII – XII клас
Гражданско образование	1. Кой съм аз? 2. Ние си приличаме, ние сме различни 3. Заедно 4. Защо хората живеят в семейства? 5. Дом, уют, сигурност 6. Отношения в семейството 7. Що е род? 8. Родови характеристики 9. Аз ходя на училище 10. Училищна собственост 11. Училищен правилник 12. Проблемни училищни ситуации 13. Нашият клас 14. България в света 15. „Различията” между хората 16. Войната и мирът 17. Общочовешки добродетели	1. Форми на държавно управление 2. Видове стопанство 3. Международни икономически организации 4. Етническа, религиозна и езикова принадлежност. Дискриминации 5. Идеята за обединена Европа 6. България в европейското и световно културно наследство 7. Образователната система на България 8. Социалните аспекти на трудовите взаимоотношения в България 9. Националното стопанство 10. Усвояване и управление на	1. Увереност и умение за общуване 2. Станете ... защитете правата си! 3. Пътувайте в Европа, запознайте се с правата си 4. Медийна грамотност – знаем ли достатъчно? 5. Киберпрестъпленията не познават граници 6. Мобилни телефони – нека благословията да не става проклятие 7. Европейския съюз – как ми помага? 8. Поглед към Европейския съюз. 9. Европа се нуждае от теб 10. Как се правят законите? 11. Обединени в регионалното

	18. Доброволчество 19. Приобщаване на ученици със специални образователни потребности	видовете ресурси 11. Миграционни процеси 12. Основни икономически белези 13. Конституцията на Република България 14. Човешки права 15. Граждански конфликти 16. Власт и организация на управлението в Република България 17. Политически и неправителствени организации 18. Политически права 19. Медиите в живота на обществото 20. Природни бедствия и катаклизми в живота на човека 21. Демографски взрив и проблеми 22. Устойчивото развитие като стратегия за оцеляване 23. Сътрудничеството между културите 24. Общочовешки добродетели 25. Доброволчество 26. Интеграция на ученици със специални образователни потребности	разнообразие 12. Европа без граници 13. Нетолерантността не трябва да се толерира 14. Учените в движение 15. Чудесата на науката 16. Европа е лидер в борбата срещу бедността 17. Цели на хилядолетието за развитие 18. Пазар, обхващащ целия свят 19. Съседите, като партньори 20. За по – добър живот 21. Житейският път от миналото към бъдещето 22. Планове за бъдещето 23. Да превърнем мечтата в реалност 24. Общочовешки добродетели 25. Доброволчество 26. . Интеграция на ученици със специални образователни потребности
Екологично образование	1. Преживявания сред природата 2. Опазване на околната среда 3. Защитени животински видове 4. Мерки за енергийна ефективност	1. Работа в училищни градини 2. Опазване на оклната среда, реките и горите. 3. Природни ресурси 4. Горите на България - част от	1. “Земята е наш общ дом” 2. Екологична грамотност – основата на екологичната култура 3. Правилно използване на природните ресурси

		европейското и световно горско богатство. 5. Мерки за енергийна ефективност	4. Правилно използване на водните ресурси 5. Мерки за енергийна ефективност
Интеркултурно образование	1. Фолклор 2. Етноси 3. Религия	1. Фолклор 2. Видове етноси 3. Формиране на етническа толерантност, търпимост и солидарност у децата 4. Толерантност, уважение и търпимост към различните	1. Формиране на етническа толерантност, търпимост и солидарност у децата2. 2. Принадлежност към етнически групи 3. Толерантност, уважение и търпимост към различните етноси и религии
Здравно образование	1. Момичета и момчета 2. Разумно хранене 3. Болести и как да се предпазим 4. Храненето на учениците 5. Чиста природа 6. Здраве и сън 7. Самочувствие 8. Спортен дух	1. Нашата храна. Смилане на храната и храносмилателна система 2. Дишане и здраве 3. Отделяне и здраве 4. Кръвоносна система и кръв 5. Опорно – двигателна система 6. Поеми контрол над здравето си 7. Разумно хранене 8. Правила за здравословно хранене 9. Храна и храненето на ученика 10. Здраво сърце, здрави кости 11. Растителна храна 12. Как да се предпазим от стомашно – чревни заболявания. Болести на мръсните ръце 13. Вирусни хепатити.	1. Здравословен живот 2. Животът е само един! 3. Към Европа без тютюнев дим 4. Живей без дрога! 5. Дай почивка на белите си дробове 6. Балансирана диета? Ама за какво? 7. Етикетите – какво ни показват те? 8. Добрият живот? 9. Какво (не)знаем за пубертета… 10. Природата е застрашена 11. Храна за живот 12. Устойчива храна за хората и планетата 13. Ключът към гражданската мобилност 14. Глътка чист въздух 15. Изменението на климата

		Кучешка тения 14. Пушенето – кой се нуждае от това 15. Дрогата – изкушението, което ... не си струва да опитваш 16. Твоят избор: Защо наркотици? Живей без дрога 17. Алкохолът – опасност за човешкия живот и човешкото здраве 18. Какво (не)знаем за пубертета… 19. Сигурността и толерантността в обществото 20. Влияние на световните болести и епидемии 21. Нервна система 22. Преумора и здраве. Сънят – отмора на нервната система 23. Стрес – фактор с неблагоприятно влияние върху човешкия организъм 24. Здравословно самочувствие 25 Семейството и психофизическото развитие на детето	16. Факти и нагласи за ППИ 17. Търсене на помощ 18. Твърдения за СПИН 19. ХИВ и СПИН – какво да правим? 20. Рискът и младите хора 21. Умение за преценка на риска 22. Отговорно поведение и вземане на решение 23. Личната неприкосновеност – право и отговорност 24. Насилието в училище 25. Как да не позволим стресът да ни разболее 26. Сексуални посегателства, насилие и експлоатация 27. Да запазим спортния дух 28. Умението да живеем заедно – аз и другите

▪ **Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст**: при прилагането на Механизма органите на училището се ръководят от своите правомощия в областта на закрилата на детето и принципите за зачитане на най-добрия му интерес, взаимна информираност, мултидисциплинарен подход на национално и местно ниво, гъвкавост при вземане на решения и поставяне на дългосрочни цели, етичност при обгрижване на всеки конкретен случай, с оглед осигуряване на ефективна система за превенция и контрол по спазване правата на децата. Механизмът има за цел обединяване на усилията на всички институции в рамките на техните законови правомощия и предприемане на активни действия за защита интересите на детето. Фокусът е върху случаите, при които родителите замесват детето/ученика в конфликтите

помежду си, превръщайки го в активна част от конфликтната динамика, което влияе негативно върху реализирането на родителската отговорност и осигуряването на спокойна среда, сигурност и стабилност за благоприятно развитие на детето.

Съгласно чл. 9, т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето „Държавите - страни по конвенцията, зачитат правото на детето, което е отделено от единия или от двамата си родители, да поддържа лични отношения и пряк контакт с двамата си родители редовно, освен ако това противоречи на висшите интереси на детето“.

Основните принципи са:

- Във всички свои действия органите по закрила на детето се ръководят от висшите интереси на детето и Конвенцията на ООН за правата на детето.[1]

- Действията на органите по закрила на детето по всеки конкретен случай се съгласуват и предприемат съобразно реда и сроковете, предвидени в нормативната уредба, и съобразно функционалната компетентност.

- По случаи с трансграничен елемент може да се търси консултиране и/или съдействие от Министерство на правосъдието (МП) и/или дипломатическите мисии на страната чрез Министерство на външните работи (Дирекция „Консулски отношения“).

- При работата по случай се спазва уважително отношение към родителите, независимо от тяхното поведение.

- Спазват се законовите гаранции за съдействие на родителите, следи се за спазване на добрия тон и уважението от страна на родителите към работата на институциите, като още на ранен етап същите се информират, че при констатиране на агресивно и манипулативно поведение от страна на родител, което не е в интерес на детето, специалистът е служебно задължен да уведоми съответните държавни институции.

- При постъпване на поредни сигнали от родител със сходно съдържание, без нови факти и обстоятелства по случая, при възникване на цикъл от постоянни проверки и проучвания, родителите се информират за евентуалните негативни последици за детето. В такива случаи детето непрекъснато бива ангажирано с комуникация с различни институции и същото придобива усещане за намеса в личния му живот, за липса на възможност за почивка и спокойствие, което от своя страна може да доведе до негативно отношение към родител/ите или към специалистите, които работят по неговия случай. При възможност, по няколко идентични сигнала, подадени през кратки интервали от време, в 10-дневния срок за проучване на първоначално подадения сигнал се извършва една проверка и се изготвя общ отговор.

- Водещият случая социален работник се определя по един или повече от следните критерии, свързани с профилиране (на териториален принцип или по тип случаи), професионална компетентност – професионален опит, квалификация и специализации, равномерна натовареност на служителите. Промяна на водещия случая социален работник се предприема при конфликт на интереси и други причини (професионално прегаряне при продължителна работа по конкретния случай, отказ от страна на клиента, отсъствие и др.).

- В случаите на провокативно, агресивно, обидно поведение на родител, насочено срещу водещия случая социален работник/извършващия социалното проучване, може последният да бъде заменен с друг специалист и/или екип от специалисти, включващ по възможност и психолог.

---

[1] *Из Конвенцията на ООН за правата на детето, чл. 9, т. 3 „Държавите – страни по конвенцията, зачитат правото на детето, което е отделено от единия или от двамата си родители, да поддържа лични отношения и пряк контакт с двамата си родители редовно, освен ако това противоречи на висшите интереси на детето“.*

- Когато съответният специалист сезира органите на съдебната власт за извършено спрямо него престъпление, например, обида, клевета, нанасяне на телесна повреда, при изпълнение на служебните му задължения, горепосочената смяна на водещия случая специалист/извършващия социалното проучване става задължителна.

- Стриктно се спазват Методиката за управление на случай за закрила на дете в риск от отдел „Закрила на детето“, Методическо указание за работа по случай на деца в риск от родителско отчуждение; Практически насоки за работещите в образователната система за подкрепа на детето в ситуации на раздяла и конфликт между родители.

- Не се допуска родител/родители да определя/т направлението и/или действията при работа по случай.

Работа по случай:

- идентифицират на възможно най-ранен етап на възможните рискове за детето/ ученика;

- събиране на информация за установяване рисковете за детето/ ученика;

- създаване и дейност на екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (екипи за обхват);

- взаимодействие на институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане и включване в образователната система и предотвратяване на ранно отпадане на децата в риск;

- организиране на регулярен обмен на информация между ангажираните институции и координиране на техните съвместни действия за налагане на съответни санкции по реда на Закона за закрила на детето и на Закона за предучилищното и училищното образование на родители, чиито деца в задължителна предучилищна и училищна възраст не посещават училище;

- взаимодействие на институциите за проследяване при пътуване и миграция на упражняването на правото на децата на задължително образование.

- **Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание:**

- разработената е Програма за предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание в СУ „Отец Паисий“, гр. Самоков, която включва:

* прилагане на принципите на приобщаващото образование;

* условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;

* условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;

* изграждане на позитивен психологически климат в училището;

* структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици със специални образователни потребности и на ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за

предучилищното и училищното образование;

* условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

- дейности, информация и т.н. да са достъпни за всички ученици:

* гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;

* гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

- социалната интеграция като съвместен живот, обучение и живот на всички заедно, включително и за децата и учениците от уязвимите групи:

* прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

* приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;

* равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;

- активно участие/вграденост във всички сфери на училищния живот;

- осигуряване подкрепа на личното и индивидуалното развитие на всички деца и ученици:

* системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на учениците;

* сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;

* намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

* нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение, подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

* гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование

съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

- изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.

- **Приобщаване на деца и ученици:** процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в чл. 3, ал. 2 ЗПУО. Изграждането на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в училището се основава на обща институционална политика и е израз на общата воля и координираните усилия на всички участници в образователния процес.

На учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик. Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват в училище, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 ЗПУО – в домашни или стационарни условия в лечебно заведение. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в училището работят психолог или педагогически съветник, логопед, ресурсни учители и други специалисти според потребностите на децата и учениците. Общата подкрепа за личностно развитие в СУ „Отец Паисий“, гр. Самоков се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в училището и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- занимания по интереси;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- грижа за здравето;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- логопедична работа
- библиотечно-информационно обслужване.

<u>Дейности за приобщаване на деца и ученици:</u>

- активно участие в образователния процес;
- партньорски отношения с родителите;
- използване на допълващи и алтернативни програми, методи и средства, адаптирани материали.

Усъвършенстване на системата за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие чрез индивидуализиране на образователния процес, своевременно идентифициране на потребностите на учениците и координирана работа между педагогическите специалисти, семействата, здравните и социалните институции. Развитие на училищния капацитет за предоставяне на подкрепа, насочена към постигане на устойчив образователен напредък и пълноценно участие на всеки ученик в училищния живот.

- **Противодействие на тормоза и насилието:** основен принцип при изграждането на институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието е прилагането на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и насилието и създаване на по-сигурна среда в образователната институция. Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед от министъра на образованието и науката.

Противодействие на тормоза се налага от разбирането, че реален напредък в справянето с насилието може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции. Подобна политика е необходимо да включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на насилие.

Насилието между деца в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват. Последиците от насилието в училище са особено тежки и продължителни и силно привличат общественото внимание.

Тормозът може да обхваща много широк спектър от поведения. Тормозът може да се състои от преки нападения (удряне, заплаха или принуда, дразнене, подигравка, наричане с обидни прякори, сексуални забележки, откradване или повреждане на лични вещи) или да бъде по-рафиниран, непряк (например разпространяване на слухове или насърчаване на другите да отхвърлят или изключат някого от приятелската среда).

Дейности от страна на училището:

- разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище;
- обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика;
- включване на експерти, родителите и самите ученици в процеса на създаване и реализирането на всички интервенции;
- защита и отстояване на човешките права и проява на междуетническа толерантност;
- запознаване на учители, ученици и родители с начините за противодействие на

училищния тормоз между учениците;

- запознаване с основните термини в Механизма за противодействие на тормоза и насилието в училище.

Родителско съдействие:

- родители - специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, лекари, свещеници) или други професии, които могат да бъдат полезни, включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други, с чиято помощ могат да реализират ценни училищни инициативи и други;

- родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции.

Намесата и справянето с конкретни ситуации на тормоз и насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието. Намесата на възрастните следва внимателно да се обмисли и планира. Тя трябва да бъде последователно прилагана от цялата училищна общност, за да бъде максимално ефективна. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведения няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

- **Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование:**

А) Причини: сериозен проблем за образователната ни система са нарастващия брой на отсъствията на учениците (по уважителни и неуважителни причини), бавният темп на намаляване на преждевременно напусналите училище ученици от задължителната училищна възраст и тяхната реинтеграция.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещото на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училище ученици следва да се основават на задълбочен анализ на причините пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика.

Отсъствията на учениците от час и отпадането им от системата на образованието е във фокуса на новата визия на образователното министерство за училищно образование. В политиките и мерките за предотвратяване на преждевременно напусналите училище и за повторна интеграция съществуват общи проблеми, чието преодоляване определя стратегическия успех на училищната програма. Това са:

1. Признаване на проблема и решимост на първо място той да се смекчи и, ако е възможно да се предотврати, а след това преждевременно напусналите да бъдат повторно интегрирани в образованието.

2. Приоритетно стратегическо планиране и провеждане на политики, ориентирани към предоставяне на услуги и осигуряване на подходяща и ефективна подкрепа за преждевременно напусналите училище и за онези, които работят с тях.

3. Проява на творчество, новаторство, гъвкавост и желание за промяна от страна на хората, педагогическите специалисти и учениците при решаване на индивидуалните проблеми, пред които са изправени преждевременно напускащите училище и младежите в риск.

4. Проява на мотивирано и активно отношение към образованието от педагогическите специалисти и учениците при формиране на знания, умения и отношения в българското училище и младежите.

Като основни причини за отсъствията и отпадане от училище на българските ученици се открояват – отсъствия, слаб успех и семейни или социални причини, лоша дисциплина и поведение по време на учебните часове, а именно:

- Учениците, които трудно се справят с материала постепенно губят интерес към учебния процес, което води до безпричинни отсъствия от училище.
- Закъснения и отсъствия на ученици от отдалечения ромски квартал на града.
- Учениците от социално слаби семейства особено от горен курс, са принудени да работят и то не само през летните месеци и ваканциите. Това също води до голям брой отсъствия.
- При семейства в риск е занижен контролът от страна на родителите, което поставя в риск от отпадане и самите ученици.
- През последните години се забелязва и отпадане на ученици поради встъпване в брак и то не само ученици от малцинствата.
- Учениците от XII клас обикновено през II учебен срок поставят акцент в подготовката си върху матуритетните предмети и игнорират останалите. Някои от тях се включват в курсове и уроци за подготовка за кандидатстудентски изпити, което също води до натрупване на отсъствия.

Този проблем се забелязва от години не само в нашето училище, но и в национален мащаб.

Б) Мерки:

1. Ежегодно изпълнение на училищната програма за проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и преждевременното напускане на училището;

- ежегодно анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и преждевременното напускане на училището;
- ежегодно проучване на проблемите в класа.

2. Разработване и прилагане на мерки за намаляване отсъствията на учениците:

- провеждане на повече родителски срещи относно намаляването на броя на отсъствията на учениците;
- стриктно спазване на срока за изискване на документ за извиняване на отсъствията по здравословни причини или бележка от родител, ако отсъствията са по домашни причини в съответствие с ПДУ;
- психолого-педагогически сеанси с психолога/ педагогическия съветник на училището;
- строг контрол по намаляване и изпълнение на санкции и мерки по чл.199 от ЗПУО;
- стриктно отразяване на санкциите в училищната документация, съобщаване на

заинтересованите и съответно при заличаване, провеждане на беседи;

- организиране на срещи с родители с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал като условие за бъдещата работа;

- осигуряване на транспортни карти за учениците, на които не се изплащат детски добавки в резултат на издадени справки по чл.17, ал.4 към дирекциите за „Социално подпомагане“, както и на такива, които ги подпомагат;

- осигуряване на средства за закупуване на билети за посещения на културни институции, културно – музикални и спортни събития на учениците;

- включване на повече ученици в ЦОУД за подготовка с цел от предотвратяване от отпадане;

- участие в спортни събития:

- кънки на лед: декември, януари и февруари;
- плуване.

- посещение на културно – музикални събития (кино, библиотека, музей, етнографски комплекс, читалища) и организиране на повече училищни празници;

- закупуване на пособия за занимания по интереси на учениците, застрашени от отпадане;

- проблемните класове да се посещават периодично от директора, класните ръководители и педагогическия съветник с цел намаляване на отсъствията.

3. Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищно образование чрез различни форми на ученическо самоуправление.

- създаване на ученически съвет на ниво клас, паралелка, училище;

- провеждане на заседания на Ученическия съвет за решаване на текущи въпроси и вземане на решения;

- предложения за дейности на ученическия съвет:

- посещение на културни институции;
- посещение на музикални събития;
- посещение на спортни събития;
- организиране на благотворителни кампании;
- провеждане на беседи с деца в риск;
- провеждане на радиоемисии;
- участие в издаването на ученически вестник;
- осигуряване на материални стимули за ученици;
- подаване на информация за сайта на училището.

- включване на учениците в благотворителни мероприятия;

- откриване на силните страни на учените в риск и толерирането им по време на училищни дейности;

- избор на ученически актив с цел подпомагане на класния ръководител при решаване на проблеми в клас;

- развиване на дейностите в училището за подкрепа на личностното развитие;

- взаимопомощ и подкрепа за усвояване на учебния материал от и за ученици, които се затрудняват;
- закупуване на материални стимули на ученици, подпомагащи учениците в риск;
- изграждане на умения за работа в екип и за добри личностни взаимоотношения между учениците в класа;
- обучения, семинари, срещи и празници с ученици, на които не се изплащат детски надбавки и такива в риск;
- изготвяне на кулинарни продукти за учениците в риск.

4. Мерки за подкрепа на учениците в риск от ранно отпадане с участието на родителските общности:
- индивидуални и общи срещи с родители;
- активно контактуване чрез телефонни разговори;
- засилен контект при своевременно изпращане на уведомителни писма до родители за предстоящи и наложени санкции, за направени отсъствия и/или лоша дисциплина;
- подписване на декларации от родители на ученици с лошо поведение и голям брой отсъствия;
- преместване на ученици в друг клас съгласувано с родителите им;
- разглеждане на подадени молби от родители на ПС;
- повишаване участието и ангажираността на родителите.

5. Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от отпадане от страна на представителите на местната власт:
- срещи с представители на МКБППМН и провеждане на съответните мероприятия;
- срещи с представители на Агенция „Закрила на детето“;
- засилен контрол относно изпращане на справки по чл. 17, ал. 4 до дирекциите „Социално подпомагане“;
- изпращане на уведомителни писма до кмета, до Агенция „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане“ и до МКБППМН;

6. Разработване на механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици;
- удължаване на срока за изпитване и насрочване на изпити за определяне на срочна оценка;
- преместване на ученици от дневна в самостоятелна форма на обучение.

7. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация;
- засилен контрол на редовното отразяване на отсъствията в електронния дневник на класовете по всеки учебен предмет за деня;
- засилен контрол за осъществяване на обратна връзка с родителите, с личните лекари и с треньорите за установяване дотовереността на извинителните бележки;
- изискване на обяснение от класните ръководители за причините за допуснати голям брой отсъствия или извинени неправомерно;

- контрол относно изпълнението на издадените заповеди за санкционирани ученици поради голям брой отсъствия, деца в риск и регистрирани за тормоз в изпълнение на решения на ПС, както и за заличени санкции;

- контрол по спазване на процедурите по ЗПУО преди налагане/заличаване на санкция.

8. Разработване на механизъм за идентифициране на ученици в риск от отпадане от системата на предучилищното и училищното образование:

- анализ на поведението на учениците през предходната учебна година;
- стриктно водене на изготвения регистър за деца в риск;
- стриктно водене на изготвения регистър за тормоз;
- междуинституционално сътрудничество по превенция на проблеми с ДПС към РУП, МКБППМН, АЗД и др.;
- по-активна работа с родители/настойници на деца в риск;
- изготвени и прилагани правила за идентификация на деца в риск;
- наблюдение и анализ на поведението на учениците;
- своевременно подаване на информация към институциите;
- консултативна и корекционна дейност с родители и ученици.

9. Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование:

- своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час;
- идентифициране на причините/факторите, които оказват влияние върху отпадането от системата на предучилищното и училищното образование;
- провеждане на консултации с психолог, психолого-педагогически сеанси с педагогическия съветник на училището и други специалисти в областта на общуването;
- организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за бъдещата работа.
- взаимодействие с общински институции (Община, ОЗД, ДПС на РУ – МВР, МКБППМН), родители, граждански сектор, работодателски организации, ученическо самоуправление.

2. Приоритети за развитие на СУ „Отец Паисий” - гр. Самоков произтичат от:

- При планирането и изпълнението на образователните политики да се осигурява предвидимост на СПУО и последователност при прилагането на утвърдените насоки.
- прилагане на национални стратегии за развитие на средното общо и професионално

образование;

- проучване и прилагане на модел за изграждане на иновативно училище;
- прилагане на нормативните актове за системата на средното общо и професионално образование;
- прилагане на приетите Държавни образователни стандарти;
- прилагане на приетите модели за структурата и функционирането на средното образование;
- поддържане на високо качество и ефективност на цялостния образователен процес в съответствие с изискванията на ЗПУО и „Европа 2020“, както и на всички поднормативни актове;
- формира нов тип поведенчески модели на учениците, в основата на които да залегнат добродетелите и взаимното зачитане и умение да устояват правата си, достойнство и толерантност, национална идентичност и зачитане правата на всеки;
- създава условия за перманентно повишаване квалификацията на преподавателите с оглед на новите изисквания, които се поставят пред професионалното образование;
- участва в общински, национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране на практика;
- утвърждава чувството за принадлежност и дълг към училището от всеки ученик, учител и родител;
- прилагане на приетите модели на контролна дейност и финансиране в системата на народната просвета;
- откриване и предотвратяване на причините, довеждащи отпадането на децата от училище. Ранно диагностициране на децата в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите на учениците;
- осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби за насърчаване и разгръщане на потенциала за личностно развитие.

3. Подцели

3.1. Насърчаване и повишаване на четивната грамотност

- Създаване на благоприятна среда:
  - ❖ Привличане на общественото внимание към повишаване на грамотността и популяризиране на четенето;
  - ❖ Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и насърчават децата си към четене и развитие на езикови умения;
  - ❖ Осигуряване на лесен достъп до книги и други четива, подобряване на учебната среда чрез използване на нагледни средства, електронни учебници, ИКТ и интерактивни методи на обучение.
- Повишаване равнището на грамотност:
  - ❖ Оценяване на равнището на грамотност; консултации и допълнителна работа, насочени към преодоляване на конкретни дефицити.

❖ Повишаване на квалификация на учителите.

- Увеличаване на участието и приобщаване:

❖ Преодоляване на социално – икономическата неравнопоставеност, вкл. чрез помощи в натура;

❖ Преодоляване на неравнопоставеност при билингвите чрез допълнителна работа по реда на наредбата за приобщаващото образование;

❖ Работа по проекти и национални програми, насочени към преодоляване на обучителните затруднения на учениците. Индивидуална работа с надарени ученици.

❖ Съвместна работа с Института за български език към БАН и с ЮЗУ „Неофит Рилски” - гр. Благоевград. Организиране и провеждане на изнесени уроци, посещения на театрални представления и образователни екскурзии. Отбелязване на дати, свързани с живота и творчеството на бележити писатели.

3.2. Задоволяване на потребностите от съвременно, модерно училище и училищна среда, отговарящи на критериите на Европейския съюз чрез:

- Осигуряване на условия за безплатно основно и средно образование на учениците: максимално обхващане на децата, подлежащи на задължително обучение и задържането им в училище;
- Оптимизиране на процедурите за взаимодействие между общината, ДА “ЗД“, МКБППМН и училището в съответствие с разпоредбите на ЗПУО;
- Осигуряване на все по-високо качество на образователния процес, чрез интерактивни методи, висока плътност на учебните и извънкласни дейности на основата на информационно общуване;
- Повишаване на капацитета на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за осъществяване на приобщаващо образование;
- Всяко дете да бъде приемано и включвано в училищния живот; да се развиват общата и допълнителната подкрепа без изолация и сегрегация, включително чрез осигуряване на достъпна архитектурна среда, съвременни пространства за отдих и учене и мултисензорни пространства според потребностите и възможностите.

3.3. Разработване на система за повишаване и управление на качеството в рамките на училището чрез:

- да се развиват социално-емоционалните умения на учениците и учителите своевременно да овладяват проблемите в час, като повишават ефективността на приобщаващото образование и осигуряват подходящи консултации и подкрепа при самоподготовката.
- контролната дейност на ръководството да бъде ориентирана към резултатите и да обхваща изпълнението на учебните програми по РП, ИУЧ и ФУЧ, изискванията на Наредба № 11 за оценяването, изпълнението на иновативната учебна програма, воденето на задължителната училищна документация, оценяването и образователната среда.
- непрекъснато повишаване на качеството на образователните дейности и управлението на училището;

- ежегодно определяне на степента на постигнатото качество в съответствие с изискванията за равнищата на възпитание и подготовката на децата за училище по: български език, математика, английски език, информационни технологии, ориентиране в социалния свят, ориентиране в природата, изкуства, физическа култура;
- ежегодно определяне на степента на постигнатото качество на Държавните образователни изисквания за завършване на етап и образователна степен;
- пренасяне на акцента от оценка на крайните резултати към управление на качеството на цялостния процес, осъществяван в училището в четири етапа: планиране - изпълнение - проверка - въздействие;
- разработване на документация за системата на качеството (програми, планове, длъжностни характеристики, правила, ограничения, забрани);
- организиране на извънкласни дейности с приоритетни такива по НКИД на МОН;
- засилване на участията в традиционни за училището общински, областни, национални и международни състезания и извънучилищни дейности, (състезания по чужди езици, математика, както и състезания, организирани от СБНУ и др.);

3.4. Стимулиране и мотивиране на учениците да мислят, да изразяват свободно своето мнение, да работят с убеждението, че вършат нещо полезно за себе си, за училището и за обществото чрез:

- създаване на структурирано ученическо самоуправление във всяка паралелка от I – IV, I - VII, V – XII, VIII – XII или I - XII клас, в което възрастните делегират на учениците както права, така и отговорности;

Ученическото самоуправление е заложено още в училищната стратегия. Тя включва ученическо самоуправление и неформално гражданско образование, което води до гражданско участие на учениците на местно, национално и международно ниво. Правото да изразяваш и отстояваш мнението си по въпросите, които те засягат, дава на учениците не само чуваемост и свобода, но може да послужи и като инструмент за развиване на умения и нагласи за успех като способност за взимане на решения и критично мислене. Освен това подобрява благосъстоянието на учениците и помага за изграждането на активно гражданско общество. Формите на ученическо самоуправление варират от това учениците да изпълняват задачи, поставени от възрастните до това сами да създават инициативи, в които възрастните имат по-скоро съветническа функция. Развиването на умения на XXI век у нашите ученици има и важен приоритет, насочен към развиване на лидерските компетентност на учениците. Новата визия за нашите ученици е да се образоват и обучават, като общностни лидери. Ученикът лидер, израства пълноценно във и извън училище, подобрява училищната среда, ефективно развива своите хобита, интереси и участва в разнообразни извънкласни дейности за ритуализация на училищния живот. Развиваме лидерските качества на учениците чрез активна екипната работа и личностното самоусъвършенстване в една училищна среда, основана не на конкуренцията, а по-скоро на споделеното лидерство.

- избиране на Ученически съвети на ниво клас, паралелка, етап, училище;
- оказване целенасочено съдействие в цялостната образователна работа за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска компетентност, необходими за активен живот в динамично променящите се обществени отношения;

- създаване на предпоставки за личностна мотивация на учениците за съзнателно и активно участие в управлението на училището и образователните дейности чрез учене и преподаване на добродетели;
- осъществяване на целенасочена работа за формиране у учениците на гражданско съзнание и адекватно социално поведение;
- създаване на подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различните форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез класните ученически съвети и общоучилищния ученически съвет;
- инициране на мероприятия в училището – Ден на таланта, Ден на математиката, благотворителни кулинарни базари – за Коледа и Великден и др.
- използване езика на добродетелите – изграждане на добра самооценка с назоваване на добродетелите с акцент върху проявеното качество на ученика.

3.5. Определяне на приоритетните сфери на дейност и направленията, оптимално съответстващи на личностните потребности и възможности на учениците и възможностите на пазара на труда чрез:

- осигуряване на професионална психолого - педагогическа диагностика на учениците с оглед оптимизиране на избора на избираеми и факултативни учебни часове, профил и формите за участие в образователните и извънкласните дейности в зависимост от техните склонности и способности;
- изготвяне на училищен учебен план (в разделите за избираеми и факултативни учебни часове) в съответствие с желанията на учениците и родителите и възможностите на училището;
- избиране на учебни програми и учебни помагала в съответствие с разпоредбите на Закона за степента на образование, образователния минимум и учебния план, възможностите за ресурсно осигуряване на СУ „Отец Паисий” и потребностите и интересите на децата и учениците;
- издигане на образованието и възпитателния процес качествено ново ниво чрез иновативни методи за мотивация, за активна класна и извънкласна работа;
- разработване на процедура и създаване на съвременна информационна основа на процеса за избор на задължително избираема подготовка/избираеми учебни часове, свободно избираема подготовка/факултативни учебни часове, извънкласни форми на обучение;
- разпознаване на моменти, подоходящи за учене – използване на нашите грешки, изпитания и предизвикателства за усъвършенстване на личността ни.

3.6. Запазване и развитие на здравето на учениците чрез:

- разработване на училищни програми по здравно образование и БДП на учениците от I до XII клас;
- оптимизация на учебния процес с цел преодоляване на негативните фактори с отрицателно въздействие върху здравето на учениците;
- съобразяване на седмичното разписание с изискванията на РЗИ – София област;
- разработка и реализация на целева училищна програма за формиране на здравословни

навици и отрицателно отношение към вредните привички от I до XII клас;

- профилактика на никотиновата, алкохолната и наркотичната зависимост, разработване на специализирана стратегия за превенция на наркоманиите сред учениците в различните образователни степени;
- разработване на училищна програма за реализиране на Националната стратегия за ограничаване на тютюнопушенето на населението, разработване на модул за предотвратяване на тютюнопушенето на децата и учениците от училището от VIII до XII клас;
- провеждане на здравна просвета и обучение на деца по профилактика на туберкулозата, сърдечносъдовите заболявания и популяризиране на принципите на здравословния начин на живот (остеопороза);
- провеждане на превенции и противодействие на детското поведение и детската престъпност чрез конкретни мероприятия и дейности;
- превенция на насилието и агресията, създаване на сигурна училищна среда и семейна подкрепа в процеса на приобщаващото образование;
- разработване на училищни програми за V - VIII клас по проблемите на подрастването и за опазване на сексуалното здраве за IX – XII клас;
- оптимално използване на възможностите на часа на класа и на БМЧК и БЧК за участие на учениците в процесите на формиране на здравна култура и природосъобразен начин на живот.

3.7. Генериране на идеи за нови или за подобрени работни практики и услуги в сферата на ученическото творчество и свободното време на учениците посредством:

- създаване на система за откриване и развиване на таланти;
- привличане на вниманието на държавните и неправителствени организации към запазване и развитие на интелектуалния потенциал на учениците;
- поощряване на творческата реализация на учениците и работата с талантливи деца в условията на класната стая;
- поощряване на интереса на учениците към изкуствата и народното творчество чрез извънкласни дейности и формиране на паралелка по изкуства в V клас;
- осигуряване на финансови средства за участниците в провежданите олимпиади и конкурси;
- осигуряване на среда, благоприятна за развитие на творческите възможности на учениците;
- организация на училищна клубна дейност за развитие на потребности-те от знания и разширяване на кръгозора на учениците;
- провеждане на вътрешноучилищни олимпиади, подготовка на учениците за градските, общинските и републиканските олимпиади;
- създаване на възможности за публично представяне на творческите постижения на учениците;
- материално и морално стимулиране на педагозите с високи постижения в работата с надарени деца;

- предоставяне на информация за националните ученически конкурси с цел издирване и стимулиране на творческите заложби на учениците.

3.8. Зачитане на отговорностите, правата и задълженията на родителите, установяване на социален диалог „семейство - училище" посредством:

- При необходимост от работа с неправителствени организации РУО – София област да бъде своевременно информирано и да съдейства като медиатор. Да се засилят междуинституционалните взаимодействия и координацията между образователната, здравната и социалната система.
- Насърчаване на активното участие на семейството в училищния живот, без събиране на средства от родители извън установения ред; всички постъпили дарения да се документират и вписват в книгата за дарения.
- активно включване на родителската общност, училищното настоятелство и неправителствени организации с оглед по-ефективно реализиране на стратегията за развитие на училището и укрепване на материално-техническата база;
- мотивиране на родителската общност да печели доверието на външни институции и юридически лица и на тази основа да гради и поддържа взаимноизгодни връзки със социалната среда, способна да подкрепя материално и финансово образователната дейност;
- стимулиране на родителската общност да помага за осигуряване на единомислие по спорни въпроси, за елиминиране разногласия и предотвратяване на конфликти, за намиране, оценяване и предлагане на алтернативи за решаване на възникнали проблеми;
- консултиране на родители за справяне с проблеми, свързани с употребата на наркотици.

3.9. Използване на добри и работещи педагогически практики: ПУО и открити уроци

- Разширяване на откритите педагогически практики с междупредметни връзки и интерактивни методи, включително уроци-концерти, уроци с външни гости и други мотивиращи дейности. Да се прилага индивидуален подход, съобразен с потребностите на учениците.
- създаване на ПУО /професионална учеща общност/ - конкретен подход на съвместната работа между учители, който цели да създаде отворена среда на учителите, за да могат те заедно да постигнат подобрение на качеството на учебния процес за учениците. Качественото планиране на междуинституционалната квалификация, съчетана с непрекъснатото функциониране на ПУО в училище за професионално и личностно развитие на училищния екип за развитие на лидерски компетенции и меки умения. Приоритизиране на сътрудничеството между участниците в образователния процес. Професионалните учещи общности са ценни, защото ни дават възможност да подобрим взаимоотношенията и екипната работа между учителите и систематично да работим за подобряване постиженията на учениците. Всеки учителски екип участва в един непрекъснат процес на идентифициране на текущите ученически постижения, поставяне на цел за подобряване на текущото ниво, съвместна работа за постигане на целта и периодично представяне на доказателства за

напредъка. С ПУО имаме възможност за съвместна работа с други учители, за да направим картината на мечтаното училище реалност.

- създаване на система за мониторинг на ефективността на взаимодействие на училището със социалната среда съвместно с органите на местната власт, общинското училищно настоятелство и Общинската комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- модернизация и реализация на програмите за нравствено – правово, гражданско, патриотическо, екологическо, естетическо и други направления в социализацията на учениците;
- развитие на социално-психологическата помощ на учениците и техните родители;
- осъществяване на обмяна на опит с училище от други градове/държави чрез посещение на група ученици и повишаване критичното мислене и творчество чрез иновативни образователни процеси;
- разработка и реализиране на механизми за взаимодействие на училището и организациите за извънучилищна дейност;
- изграждане на култура на характера – прилагане на средства за култивиране на характера в естествена част от житейския опит на ученика.

3.10. Създаване на благоприятна училищна среда за изграждане на нравствени и естетически ценности у учениците на основата на съхранените традиции и обичаи чрез:

- провеждане на културно - образователна и педагогическа дейност с цел младите хора да бъдат запознати и да се приобщят към различни етнически традиции и обичаи;
- стимулиране на участието на децата и учениците в пресъздаването на традиции и обичаи с цел изграждане у тях на нравствени и естетически ценности;
- отбелязване на годишнини на дейци на културата, религиозни и официални празници, срещи с изтъкнати личности с принос към развитието на културата, изкуството и образованието по региони и в национален мащаб;
- отдаване дължимото на духа – участия в различни дейности по изкуствата, честванията на важни събития и споделяния на общи идеи;
- прилагане на изкуството на духовното съпричастие – подкрепя и насърчава моралния избор и дава възможност за изразяване на чувствата.

3.11. Рационализиране на Стратегията за превенция и противодействие на асоциалното поведение и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни чрез:

- При работа с ученици с отсъствия или проблемно поведение да не се толерират отсъствията и да не се прикриват проблемите; всеки казус да се разглежда открито и своевременно. Работата по Механизма за обхват да бъде постоянна, с координирани действия и проследяване на резултатите.
- реализиране в училището на дейности, свързани с превенцията на противообществените прояви посредством ефективно организиране на извънкласната и извънучилищната дейност;
- предприемане на мерки за създаване на условия за мултидисциплинарен механизъм (с

ресурсите и потенциала на училището) за решаване на проблемите на живеещите в неблагоприятна среда деца, застрашените от отпадане ученици, децата жертви на насилие, децата с проблеми в общуването и справянето с училищните изисквания;

- подкрепа и консултиране на деца и родители с проблеми; насочване на децата или семействата към служби, предлагащи психологично консултиране и помощ;
- стимулиране на активно работещите в Училищната комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни по ред, определен от директора на училището и съобразен с действащото законодателство;
- провеждане на работни срещи със социални работници от общината, на които се получават конкретни методически указания за работа със семейства, в които има определен риск за децата (ученици, живеещи в неблагоприятна среда, семейства с родител/и, изтърпяващи присъда, семейства с криминално проявени родители, семейства с родители, които злоупотребяват с алкохол или наркотици, семейства с психично болни родители, семейства, в които се упражнява различен вид насилие, социално слаби семейства, семейства, в които децата не се отглеждат от родителите);
- оказване на психологическа подкрепа и помощ на семействата, консултиране по проблемите на професионалното насочване и развитие на застрашени деца;
- реализиране на училищни програми, проекти и други форми за привличане на обществеността в дейностите по превенция и противодействие на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и за защита правата на децата;
- практикуване на общочовешките ценности и добродетели като творческо развитие на личността с продължаване на дейността на клуб „Добро сърце”.

3.12. Осигуряване на безопасни условия за труд и творчество на децата на територията на училището посредством:

- ежегодно актуализиране на Правилника за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд, който да бъде задължителен за всички ученици, учители и непедагогически персонал;
- извършване на проверки на всички обекти, отнасящи се до здравето и живота на учениците и учителите: състояние на шахти, водопроводи, стълби, спортни съоръжения, двор, сграда и т. н. от комисията по осигуряване на безопасни условия на труд, като за констатирани нередности да се изготвя подробен протокол и конкретни предложения за отстраняването им. Прегледът на обектите да се извършва периодически и в случаите на екстремни ситуации, като се обръща особено внимание на електроинсталацията;
- провеждане на подробен инструктаж от всички класни ръководители за охраната на труда в училище и потенциалните опасности и оформяне на тетрадка за охрана на труда с подпис от всеки ученик;
- стриктно спазване от ръководителите на правилата за движение по пътищата при извеждане на групи ученици извън училище и по време на екскурзии, походи и др.
- рационализиране на пропускателния режим в училището;
- поставяне на ясни граници – предотвратяване на насилието и създаване на безопасна

среда за възприемане на знания.

4. Компютъризация на образователните дейности и управлението на училището чрез:

- Да се насърчават дигитализацията на документацията, технологичните и иновативните процеси, персонализирането на обучението, супервизията от специалисти и ангажираността с образователните резултати.
- оборудването на компютърните кабинети за осъществяване на дейности и извънкласни форми на работа;
- оборудването на училището и училищните кабинети с хардуер и софтуер, облекчаващ управленската дейност;
- създаването и развитието на локална компютърна мрежа;
- поддържането на сайт на училището;
- развитието на собствени мултимедийни педагогически разработки;
- прилагането на информационните технологии в преподаването посредством осъществяване на Интернет връзка;
- „доближаване на ученето до дома“ - провеждане на учебния процес и осъществяването му на нерадиционни места (фирми, библиотеки, здравни заведения, предприятия и т.н.), оборудвани със съвременни ИКТ;
- работа с електронни дневници за достъпна и постоянна информация на родителите.

5. Определяне и прилагане на система от правила, процеси, процедури и взаимовръзки за управление на училището и за изпълнение на стратегията за развитие посредством:

- организация на училищната дейност за постигане на резултати, основаващи се върху набор от основни принципи, форми и методи, отразени в стратегията за развитие, които включват:
- ориентиране към резултатите, внимание към личността на ученика и постоянство на целите, фиксирани в стратегията;
- управление чрез процеси и факти, ангажиране на всички членове на училищната общност в управленската дейност.

6. Оптимизиране на функциите на управленска дейност чрез:

- делегиране на правомощия на функционалните звена и отделни личности, изясняване и разпределение на функциите на субектите на промяна в съответствие с изискванията на информационното общество, личната компетентност и мотивация за участие в управлението на училището;
- приспособяемост, усилване на оперативността на функциите по отношение на стратегията за развитие на училището, преход от тясна специализация към интеграцияот по-високите в съдържанието и характера на осъществяваните дейности;
- насочване на действията на членовете на училищната общност в рамки извън

конкретните служебни задължения;

▪ постигане на съгласие със съмишленици, а не прибягване до външен авторитет, в зависимост от спецификата на образователния процес като колективна дейност;

▪ създаване на условия и предпоставки за проява на инициатива по разработване на нововъведения на всички членове на училищната общност, без да е необходимо информирането от страна на ръководителите от по-високите управленски нива (характерната за японския мениджмънт процедула „ringsay“).

7. Приспособяване на организационното устройство на училището към промяната в задачите, отразени в стратегията посредством:

▪ обединяване и регламентиране на поведението на членовете на училищната общност и групите в процеса на взаимодействие и осъществяване на съвместна дейност, осигуряване на определено ниво на социален ред, съгласие, интеграция;

▪ засилване на оперативната самостоятелност на училищните органи, като линейно-функционалната структура на управление постепенно да се заменя с дейността на многофункционални екипи като, вземащи решения по определен кръг проблеми;

▪ преосмисляне на взаимоотношенията между методическите обединения, предметните групи, отделните преподаватели и другите членове на училищната общност на основата на признаването и възприемането на факта, че дейността на училището е колективна;

▪ приети решения на Педагогическия съвет за кандидатстване с проектни предложения пред МОН за участие в НП, ОП. С оглед необходимостта от използване на възможностите за финансиране на различни иновативни образователни дейности, предлагани чрез възможностите на разработването и кандидатстването с различни проектни предложения пред донорските организации и съществуване на контактите с български и чуждестранни органи, организации, интитуции и неправителствени организации и лица, във връзка с кандидатстването и реализиране на училищни проекти.

8. Подобряване на дейностите по финансово осигуряване на училището и реализирането на целите на училищната стратегия за развитие при най-ниски разходи и максимална ефективност като:

▪ финансирането на дейностите за реализиране на стратегията за развитие са капиталовложения за бъдещи периоди с цел да се задоволят потребностите от кадри и жизнената потребност на всеки индивид от възпитание и образование при формирането на неговата личност;

▪ финансирането се извършва както със средства от бюджета на училището, така и от собствени средства, осигурени от дарения;

▪ използване на средства от кандидатстване по различни проекти за дофинансиране на дейностите, предвидени в стратегията.

9. Провеждане на мониторинг за степента на постигане на стратегията за неразкритите потенциални възможности на училищната общност на СУ „Отец Паисий“

посредством:

- периодично събиране и отчитане на определена информация по различни дейности, залегнати в стратегията;
- съпоставяне между планираните цели и реално постигнатото, състояние на управлението на образователните дейности и училището;
- своевременно привеждане на процесите на промяна в съответствие с потребностите на училищната среда.

IV. Дейности за постигане на целите

1. Административно - управленска дейност:

1. Утвърждаване на учебни планове в разделите избираеми учебни часове и факултативни учебни часове, формиращи облика на училището, съобразени с интересите на учениците. Повишаване ефективността на вътрешноинституционалния контрол чрез системно проследяване и анализ на образователните резултати, качеството на преподаване и оценяване, изпълнението на училищните учебни планове и иновативните учебни програми. Използване на резултатите от контролната дейност за планиране на конкретни мерки за подобряване на образователния процес.

1.1. Писмено проучване /анкета/ интересите на учениците и техните родители за профилиране /раздел ИУЧ и ФУЧ/;

1.2. Съпоставка с конкурентни училища, залагане на дейности, гарантиращи привлекателност и мотивирано присъствие в училище;

1.3. Осигуряване с правоспособни кадри и необходими материално - технически средства.

2. Сформиране на педагогически екип мотивирани и квалифицирани преподаватели, обединени от общата цел за издигане рейтинга на училището.

Осъществяване на системна превантивна дейност за ограничаване употребата на електронни цигари, вейпове, тютюневи изделия, наркотични и други психоактивни вещества сред учениците чрез здравно образование, информационни кампании, тематични занятия и съвместни инициативи с родители, здравни специалисти и компетентни институции.

3. Установяване взаимоотношения на диалог и партньорство в колектива, насочени към ефективен образователен процес и благоприятен психоклимат за ползотворна дейност;

3.1. Установяване на практика на взаимопомощ и партньорство чрез планиране на дейности по МО, комисии и др.

3.2. Честване на вътрешноучилищни празници и мотивиране на учениците за участие в тях;

3.3. Запазване и развиване на училищните ритуали и традиции с цел учениците да се чустват част от училищната общност;

3.4. Създаване на нулева поносимост към недостатъчната дисциплинираност на учениците и лоши прояви по време на учебни занятия;

3.5. Урегулиране на дисбаланса в пълняемостта на паралелките.

4. Работа на училищното ръководство и педагогическата колегия в посока на :

- преодоляване на слабата събираемост на средствата за училището, гласувани от УН;
- участие на училището в програми за финансиране;
- неизявено желание за дарения от страна на родители с възможности.
- липса на контакти с НПО по актуални теми и проблеми;
- липса на лоби на СУ „Отец Паисий” в местния парламент;
- повишаване на инициативността от страна на родителите за участие във вътрешноучилищния живот.

5. Разработване на критерии за оценка на труда на преподавателите и толериране на стремежа към реализация и кариера в рамките на училището чрез възможностите за диференцирано заплащане на учителския труд.

2. Образователна дейност:

1. Прилагане на иновационни технологии от квалифицирани преподаватели.

1.1. Разчупване рамките на стандартната класно - урочна система с нови методи и форми. Въвеждане на електронни учебници;

1.2. Излизане от шаблона и скуката в класно - урочната система и формите за проверка и оценка на знанията и уменията на учениците;

1.3. Прилагане на интерактивно обучение, иновации.

2. Обособяване на училището като център на социални и културни изяви и разширяване на връзките с околната среда за гражданското възпитание на учениците.

2.1. Внедряване допълнителни форми на работа с учениците – планирано, по график, съгласувано с интересите на учениците и техните родители;

2.2. Планиране разширяването на връзките с културните институции в града за формиране гражданско възпитание у учениците.

2.3. Разширяване на прилагането на интердисциплинарни подходи в обучението чрез реализиране на открити педагогически практики, интегрирани уроци, уроци с участието на външни специалисти и представители на обществеността, както и други интерактивни форми, които повишават мотивацията на учениците и създават условия за практическо приложение на придобитите знания и умения.

3. Квалификационна дейност:

1. Планиране на вътрешноквалификационна дейност, осигуряваща необходимата педагогическа и методическа култура и подготовка на педагозите;

2. Самоквалификация по приоритети от педагогическата колегия за повишаване на конкурентноспособността и професионалното самочувствие;

3. Планиране на пътуващи семинари за повишаване квалификацията на учителите;

4. Активно участие във формите на квалификация, организирани от Национален педагогически център и РУО;

5. Изготвяне на план за повишаване на квалификацията, финансиран със средства от бюджета на училището.

4. Социално - битова и финансова дейност:

1. Модернизиране на материално - техническата база с цел изграждане привлекателен облик на училището и пълноценен УВП. Поетапно изграждане и усъвършенстване на достъпна, безопасна и приобщаваща образователна среда, съобразена с индивидуалните потребности на учениците. Развитие на функционални пространства за обучение, отдих, индивидуална работа и сензорна подкрепа, включително възможности за обособяване на мултисензорни пространства за ученици със специални образователни потребности.

1.1. Обособяване на класни стаи с нужните дидактически пособия;
1.2. Снабдяване с компютри за урочните занятия и за извънкласни форми на работа;
1.3. Осъвременяване и поддържане на много добър облик на училищната сграда.
2. Планиране разходването на средствата за ремонт и МТС по приоритети.

V. Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията

1. Средства от бюджета на училището.
2. Средства, набрани от УН.
3. Дарения от спонсори.
4. Собствен труд за осъществяване на вътрешни текущи ремонти и естетизиране на помещения.
5. Кандидатстване с проекти за финансиране на училищни дейности по линията на Национални програми и проекти и пред структурни фондове на ЕС.

VI. Приложения

Диаграма брой ученици през годините. *Приложение №1*
Диаграма среден успех на училището през годините. *Приложение №2*
Диаграма брой отсъствия на учениците по неуважителни причини през годините. *Приложение №3*
Диаграма брой санкционирани ученици през годините. *Приложение №4*
Диаграма участници в общински кръг олимпиади по учебни предмети. *Приложение №5*
Диаграма численост на персонала. *Приложение №6*
Диаграма педагогически стаж/ПКС на колегията. *Приложение №7*
Диаграма възраст на учителския състав. *Приложение №8*

Заключителни бележки:

Предложената стратегия отразва намеренията на педагогическия колектив на СУ „Отец Паисий“ за развитие и усъвършенстване на образованието през следващите 4 години. При определяне на приоритетите, включени в тази сратегия, сме се ръководили от разбирането, че развитието на образователната система има за основна цел формирането на свободна и

творческа личност, чиято социална функция е интегриране в обществото и участие в неговото обновяване и промяна. Стратегията обхваща периода от учебната 2023/2024 г. до 2026/2027 г., като следва да бъде актуализирана всяка година.

Основни средства за конкретизация и реализиране на стратегията са:

- Училищните програми;
- Годишните училищни планове;
- Организационно управленската структура на училището;
- Устройственият правилник на училището;
- Правилникът за вътрешния трудов ред;
- Плановете на методическите обединения в училището;
- Персоналните планове на членовете на училищната общност.

Срокът за изпълнение на стратегията е краят на учебната 2026/2027 г.

Стратегията се актуализира в началото на всяка учебна година, както и в случай на значителни промени в организацията на работа в училище или в нормативната база на средното образование.

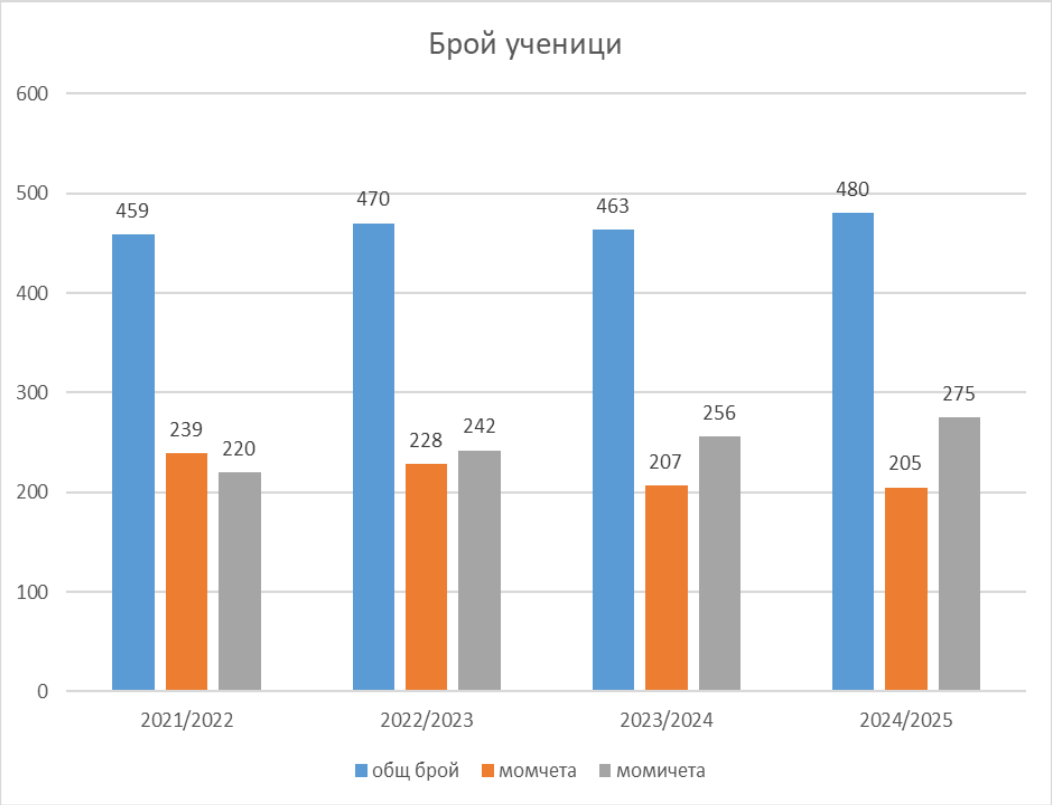
На основата на тази стратегия ежегодно се изработва годишен план за дейностите с конкретните срокове и отговорници.

Със стратегията за развитие на училището са запознати всички членове на колектива и РУО на МОН – София регион.

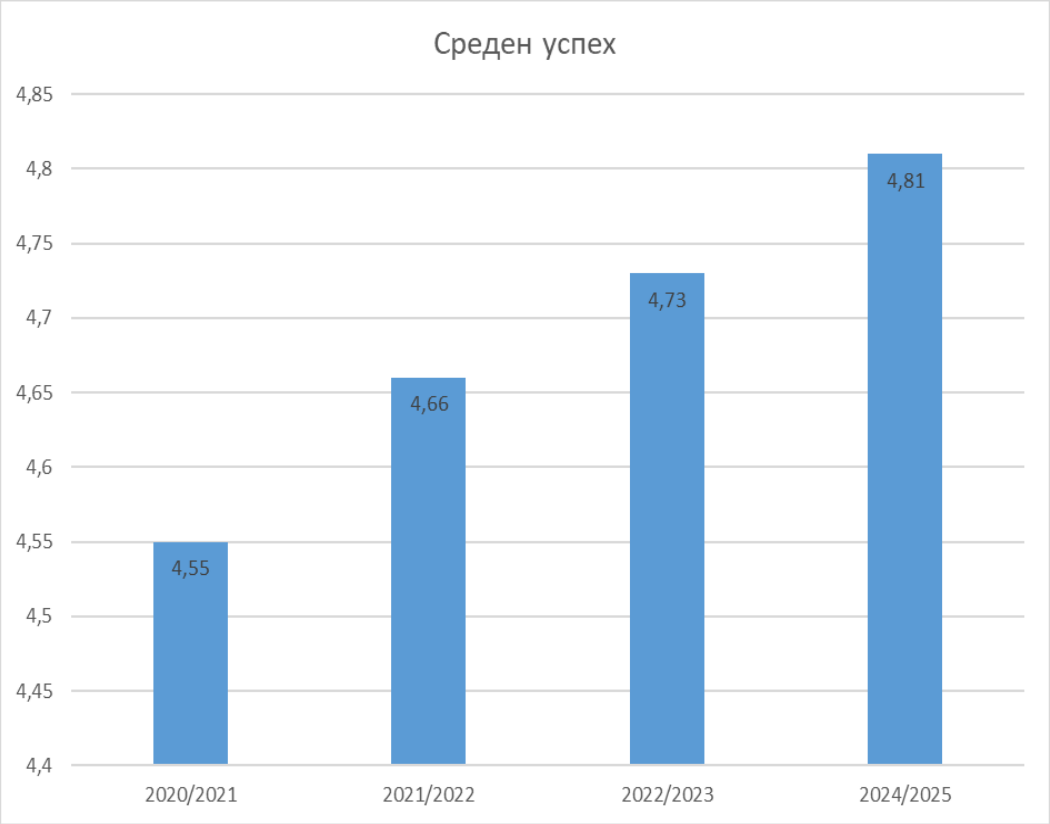
Стратегията е актуализирана на Педагогически съвет с №13/10.09.2026 г. и е утвърдена със Заповед № РД 11-6/15.09.2026 г. на Директора на училището.

Приложение №1

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

Приложение №2

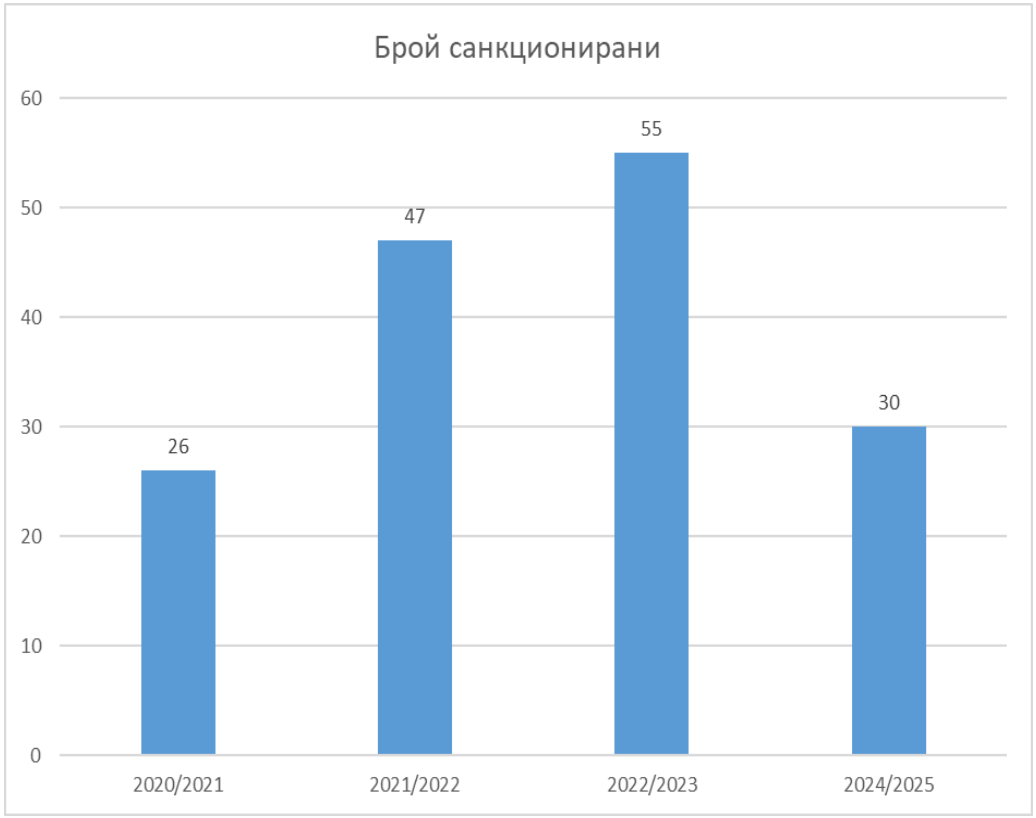

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

Приложение №3

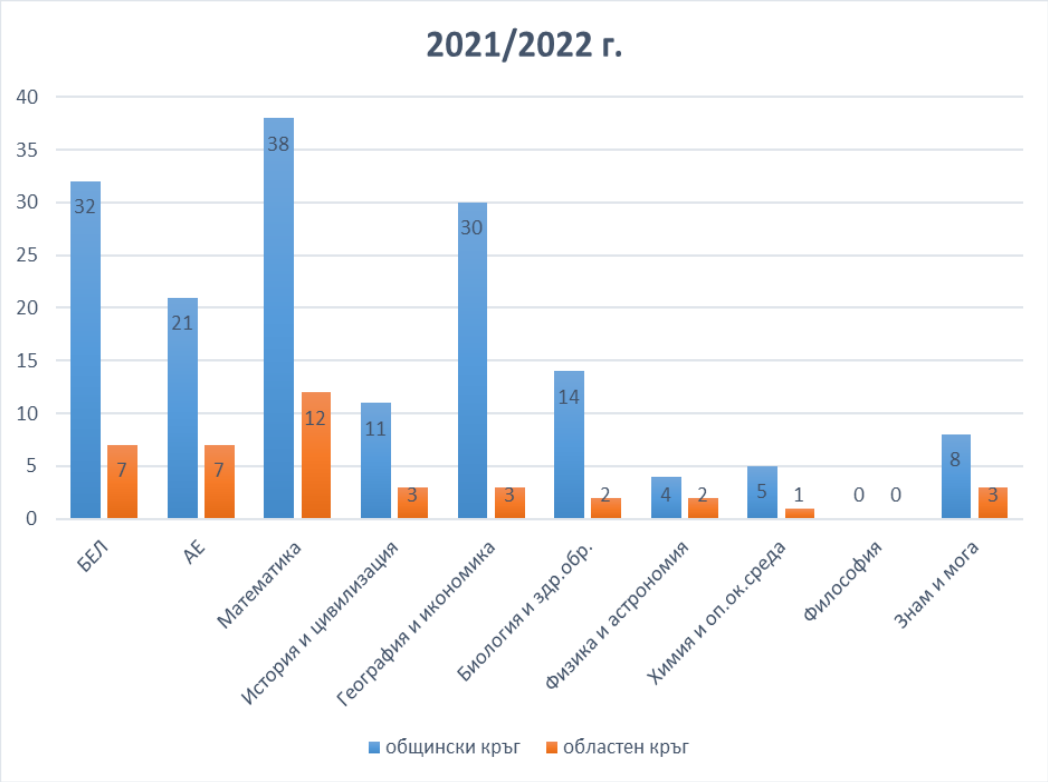
Приложение №4

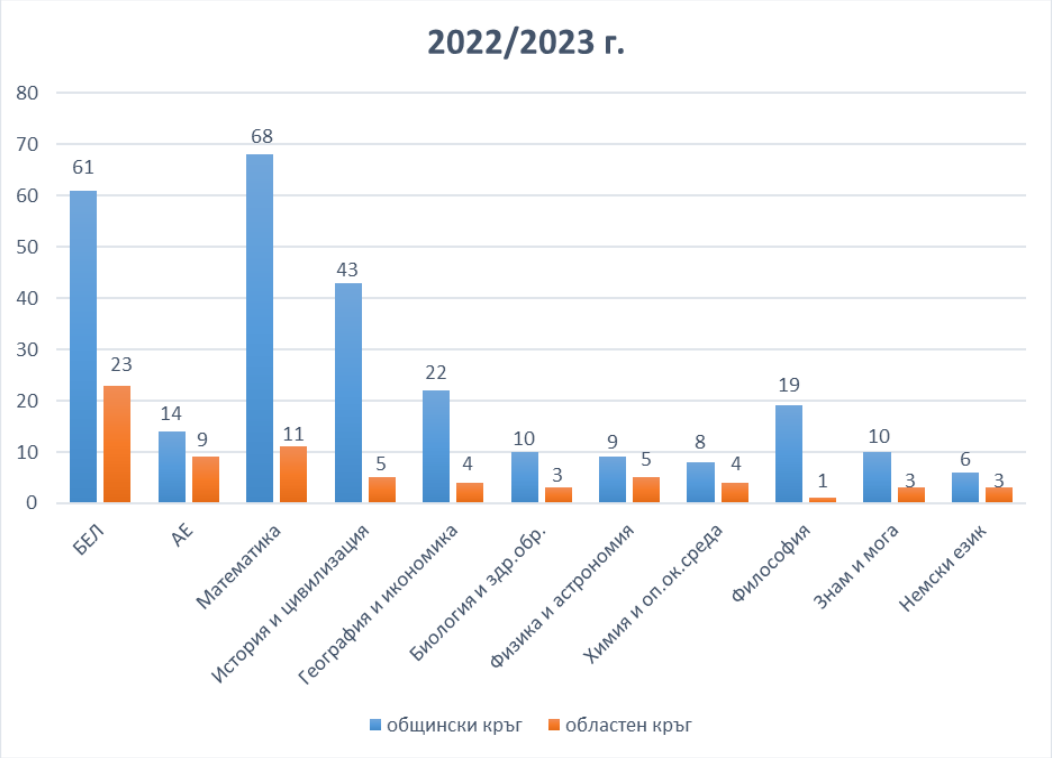

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

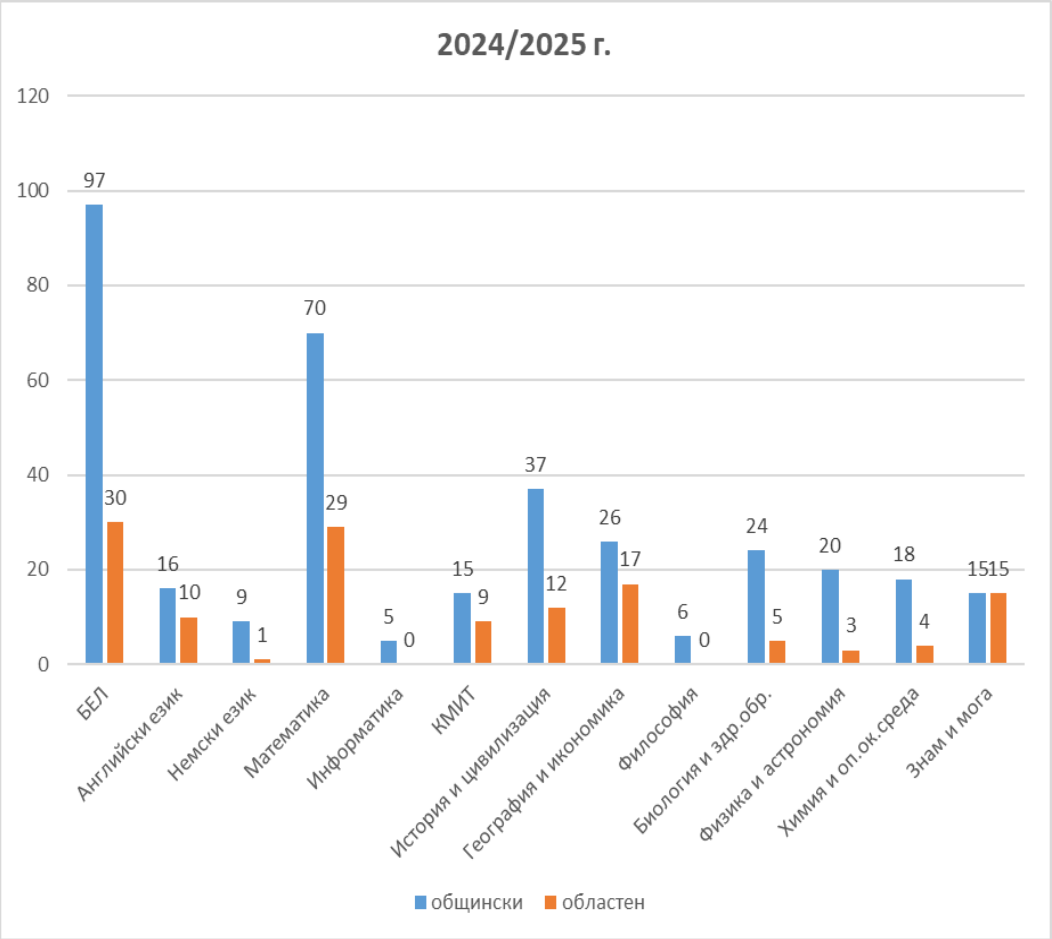
Приложение №5

Участници в общински кръг олимпиади по учебни предмети

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

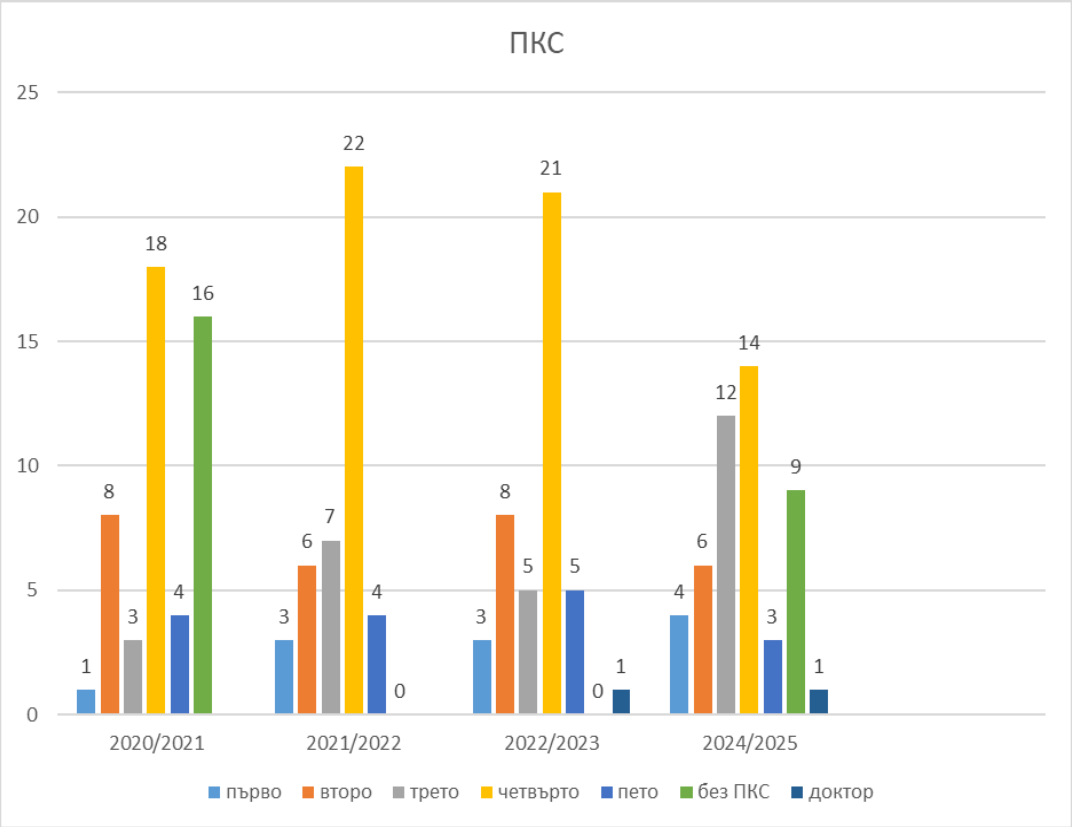

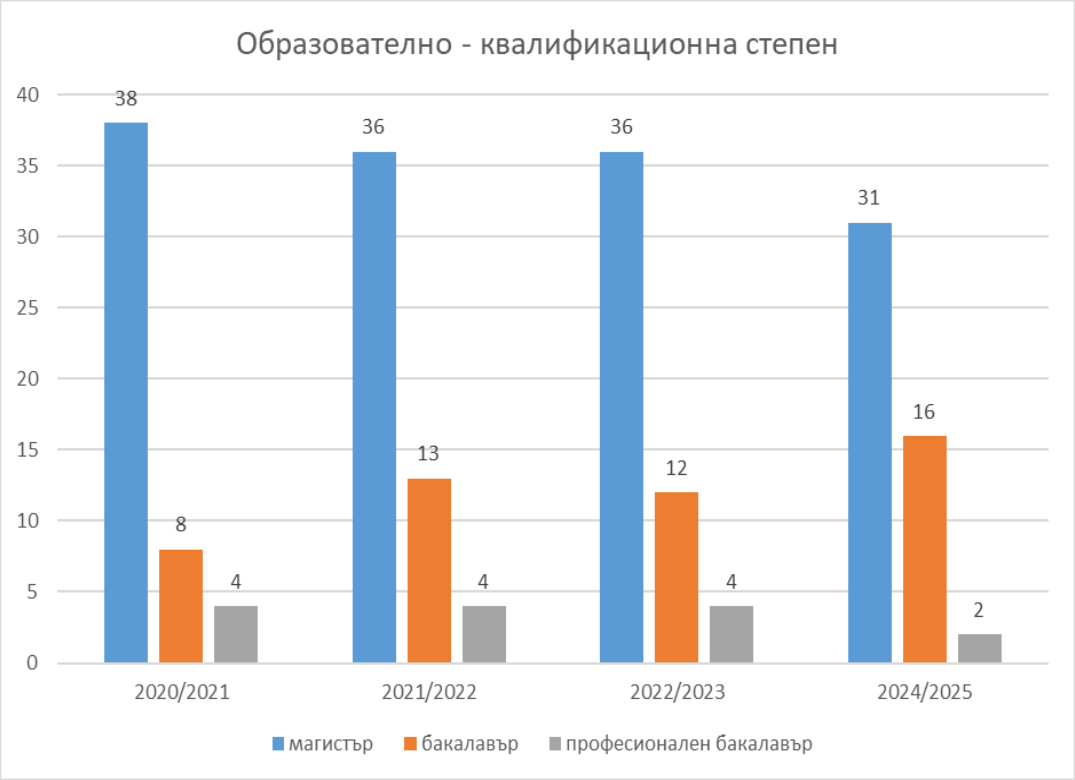
Приложение №6

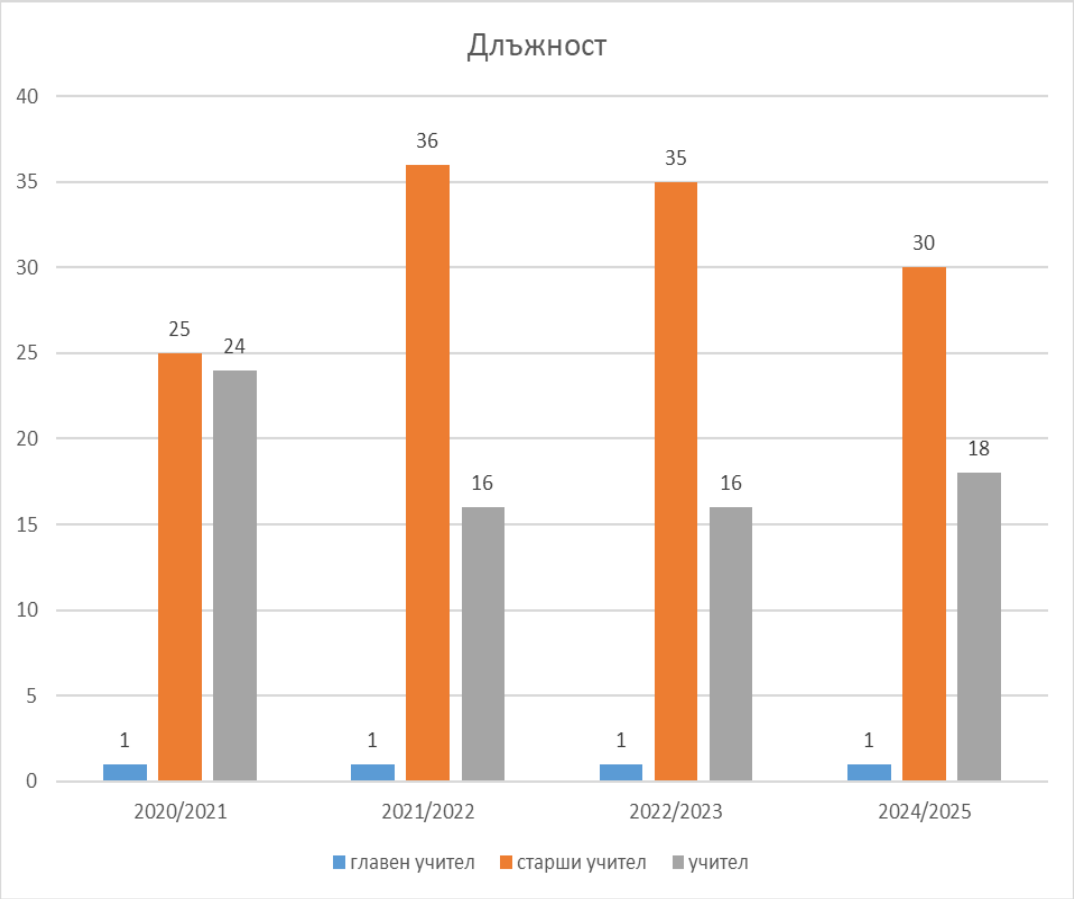
град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

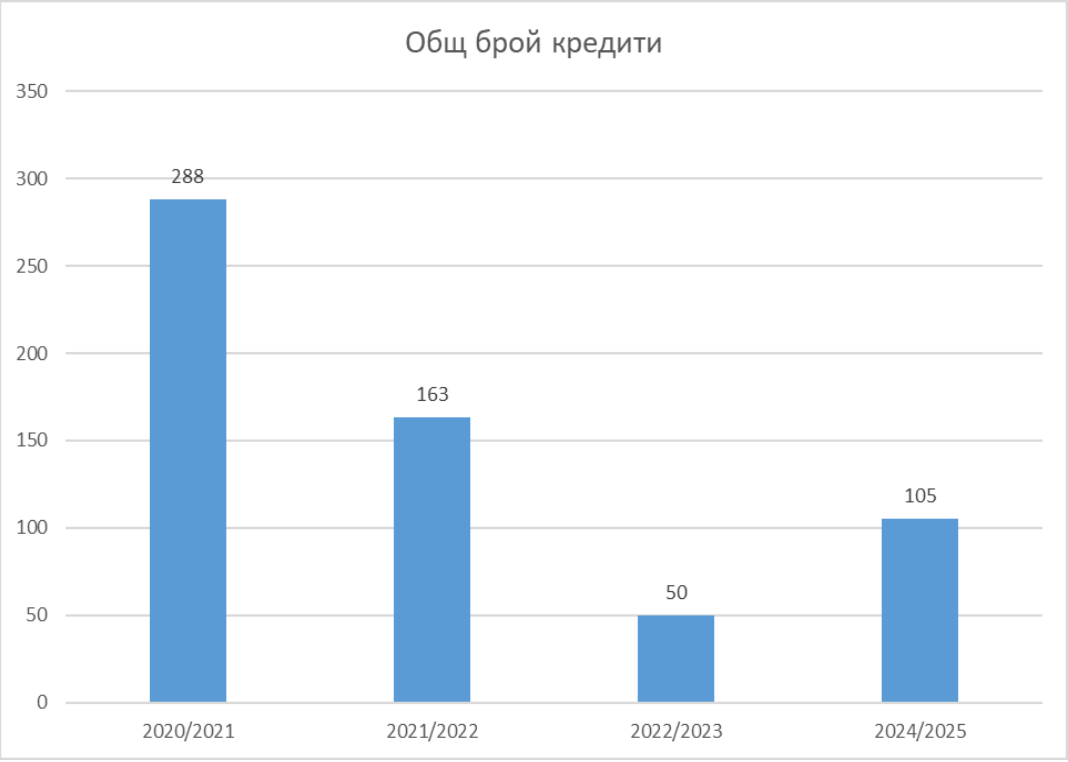
Приложение №7

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

град Самоков /2000/, ул. „Булаир” № 2, тел./ директор 0884063753/0893615096, деловодство 0884965483, счетоводство 0884063724, e-mail: info-2303106@edu.mon.bg

